

VERSLÁB • VERSLÁB • VERSLÁB • VERSLÁB

Ferencz Győző: MINT A TUDAT REJTETT BARLANGJÁRATAI

Mint a tudat rejtett barlangjáratai,
A régi lakások homályba vesző alaprajza.

A hajópadlós cselédszobába,
Ahonnan hajnalonta elindult az óbudai
Gázgyárba a gyámoltalan legkisebb
Agglegény testvér, beette magát
Az olcsó szivar áporodott szaga,
Az éjjeliszekrényen gyufáskatulya
És gyanús gyógyszeresüvegek.

Az estére gőzpárás, reggelre jéghideg
Konyhában odakint
A gáz fölött száradt a férfiing.
Nyers szemeskávét pörköltödött
Vaslapon, az örök baracklekvárhoz
Vaj helyett főzőmargarin.

Estéknként a hosszú ablaktalan ebédlőben
Egy távoli, valószerűtlen
Világból itt rekedt alakok
Egymást lármásan túllícitálva
Fogták el a pagát ultimót.

Nyíltak még beljebb további szobák,
Az egyiknek félköríves erkélye volt,
Ott őrizte bezárkózva titkos gyászát
Két jólszituált gyerektelen öreg.

Beljebb, a lakás végében a családi
Festőművész, az istenfélő vénlány,
Az egyik ikerhűg, az a ripők,
Festette háromkirályos képeslapjait,
Lámpaernyőit körbetáncolták
Az esetlen mozgású akvarell angyalok.

Egy este, talán tarokk lett volna,
Becsöngetett a sógoruk, gyalog jött haza
Az orosz frontról az első háborúból,
Most meg gyalog ment fel a másodikra,
És amikor nagyanyám ajtót nyitott,
Bedőlt az előszobába holtan.

Ott megy el az 59-es villamos Farkasrétre,
De nem léphetem át a küszöböt én se,
Nem léphetem át már soha többé.
A régi lakás, Királyhágó utca 5/b.

A ROVATOT SZERKESZTI: KIRSCHNER PÉTER

LESZ NEKEM EGY SZIGETEM!

Csontó Sándor

Sokan álmodoznak erről gyerekkorukban, és felnőttként sem adják fel a reményt, hogy egyszer megvalósulhat ez a csodálatos tervük. A Margit-sziget, Budapest lelke, tündérkertje, a Duna gyöngye. Enyém, tiéd, övé. Mindenkié. Voltak és vannak, akik magukénak érezték és hatalmukat, tehetségüket, erejüket arra fordították, hogy szépüljön és gyarapodjon. Hosszan sorolhatnánk királyokon és felekezeteken át, József nádortól Tost Károlyig,

Ybl Miklóstól Zsigmondy Vilmosig a neveket. A boldog kevesek otthonuknak is mondhatták hosszabb-rövidebb ideig: József főherceg, Arany János, Krúdy Gyula, Szép Ernő, Bródy Sándor, Molnár Ferenc, Manno Miltiadesz. Ez a földdarab nincsen száz hektár – vajon hány embernek van ma ekkora, vagy nagyobb birtoka az országban? Többeknek, mint gondolnánk.

Nemrégiben a fenti jeles alakok mellé sorakozott fel Jaksics György budapesti születésű, de negyven év óta ceglédberceli lakos, faiskola-tulajdonos és szenvedélyes gyűjtő. Magánkiadásban jelentette meg az Üdvözlét Szent Margit szigetéről című lebilincselő és káprázatos albumát, nagyrészt saját relikviáiból. Ahogy az előszóban olvassuk, időnként össze kell rakni ezt a természeti csodát, hogy a látszólag lényegtelen, de fontos részletek és epizódok ne hulljanak ki a történetírás rostáján. Miután Jaksicsnak a helyi Tsz-ből mennie kellett, kertészként öt évet húzott le „büntetésből” a Margitszigeten, s cserébe egy életre szóló szerelmet kapott. A sors akarta így. Bár visszatért a Ceglédi Gyümölcskutató Intézetbe főkertésznek, majd később magánzó lett, rajongása szíve hölgyéért azóta sem csökkent. Negyedszázada minden, a szigettel kapcsolatos dolgot, eseményt és személyt gyűjtött, összegereblyézett több mint száz könyvet, ezernél több képeslapot, számtalan értékes holmit. „A Margitsziget nagyon nagy téma, egy mozaik, amit megpróbálok összerakni, de félek, hogy meghaladja a képességeimet” – nyilatkozta korábban. Néhány év szellemi és anyagi ráfordításának köszönhetően összeállt a mű, amiért a szimpla köszöneteknél több illetné a szerzőt. Kitért el előttünk a nagyszekrényt, és mindenkiel megosztotta szerelmének szebbnél szebb ékszezeit, féltett titkait és ritka gőnceit. Vajon melyik férfi képes erre? Ez a vaskos könyv nyomon követi a terület történiáját a kezdetektől, összefoglalja természeti és kulturális értékeit, amelyekből bőven van, hiszen a sziget egyszerre pihenő- és gyógycentrum, sportközpont, idegenforgalmi célpont, műemlék és arborétum is. Fejezetekre bontva, idevonatkozó